

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Előfizetési árak: Egész évre 12 k., fél évre 6 kor.,
negyed évre 3 kor. — Egyes szám ára 12 fillér.
— Megjelenik minden vasárnap és esütörtökön —

Huszonyolcadtik évfolyam.

Szerkesztőség: Zombor, Zarándok-utca 7-ik szám
Nyitvatartás sora 30 fillér — Telefon 58-ik szám
— Hirdetések árszabály szerint számítanak —

Az iparosok nyugdija.

Egy békéscsabai iparos kezdeményezésére országos mozgalom indult meg az iparosok országos nyugdíjintézetének felállítása céljából. A mozgalom élén gróf Batthányi Tivadar áll, akivel a mozgalom megindítója a nyugdíjrendezés tervezetét közölte.

Ezt a mozgalmat a legszívélyesebben üdvözljük, mert az iparosság számtalan kívánalmai között a legfontosabbak egyike a nyugdíj létesítése. Az iparos egyike azoknak, akik leginkább gyűjthetnek vagyont. De az is igaz, hogy legkönnyebben, a saját hibájukon kívül is elveszthetik. S a gyáripar fejlődése következtében különösen a kisiparosság-nak van szüksége a nyugdíj létesítésére. Nem azért, mintha a gyáripar minden vonalon elnyomná a kisipart. Nem is azért, mintha a gyáripar a kisipart fejlődésében megakadályozná s ennek következtében a kisiparosság egy tetemes része idő előtt kereset nélkül maradna, hanem azért, mivel az iparcikkek keresetében esetleg beálló csökkenést a csekélytől a kisiparosok érzik meg legjobban s a tönkre menetele is gyorsabb, mint a nagyiparosé.

Mindezek dacára a kisiparosság legnagyobb része szinte fél a nyugdíjtól. De nem azért fél, mintha annak hasznáról nem volna meggyőződve, hanem azért, mert a ráháruló kiadások elől szeretne kitérni, bár tudja, hogy abból neki és családjának is idő múltán használna.

Az állam akkor, amikor a munkás-javára a betegsegélyezésről és a balesetbiztosításról a törvényjavaslatot megalkotta, nemcsak humanusan seledkedett, nemcsak a munkásokon segített, hanem az egész társadalom javát is előmozdította. Akik a munkások helyzetét a törvények megalkotása, életbe léptetése előtt ismerték, azok tanubizonyítást tehetnek arról, hogy a munkások helyzete szomorú volt. A megbetegedett munkás után felmerült díjak legtöbb esetben az illetégségi község fizette meg. Emelkötött tehát ezáltal is a pótlódó a községek nagy terhére s kulturális haladásának akadályára.

A kisiparosság legnagyobb részére szintén ez áll. Amidőn mint vagyonatlan megöregszik, ha csak nincsenek olyan gvermekel, akik segítézik, nincs hely, ahova a fejét lehajthassa. A köz-

ségének lesz a terhe. Jó szerencse, hogy ott meg valami emberbaráti intézmény van. Ha ilyen van, akkor lőt-fut, aláztatosodik, térdel, fejet hajt, könyörög, rimázkodik, hogy a község által fenntartott szegényházba, menhelybe, vagy eléle intézetébe felvegyék. Pedig mind-ezt milyen szépen el lehetne kerülni, ha nyugdíjintézetük volna.

Az ipartörvény revíziója küszöbön van. Ha a kormány segíteni akar a kisiparosokon, a mihez — az eddigi ténykedéséből kiindulva — kétség nem fér, akkor ezt a jóakaratot tétélze meg még azzal, hogy a revízió kapcsán az iparosok igen szükséges nyugdíjgyűjtését is oldja meg, mert ennek a megoldása nemcsak a kisiparosságra nézve, hanem nemzeti szempontból is kívánatos és hasznos.

Az iparosok, különösen a kisiparosok között már is szép számmal vannak, akik ennek az eszmének a felsorolt indoknál fogva hívei, akik bizalommal és reménnyel várják, hogy az irányukban eddig is mar annyit jóakaratot tanusított kormány ebben is segítségükre lesz.

N. I.

A „ZOMBOR és VIDÉKE” TÁRCÁJA

Sasfűk.

Edmond Rostand.

A nagynevű költő immár világhírű darabját mutatták be két ízben is színpadunkon. Mindkét este túlszűfolt ház, nagy érdeklődés és teljes megelégedés.

A darab vonzott, de az előadás megelégedést és elismerést szűlt. Erős taps hangzott fel minden felvonás után, pedig Pesten a darab teljesen hatástalan. Volt része a sasfűk személyesítőjének olyan ünnepeletésben, amintőt keveset volt alkalmunk tapasztalni. Pedig a darab verses dráma, amiből két dolog következik: először, hogy előadása sokkal nehezebb és másodsor, hogy tökéletlen előadással nem élvezhető. Eljutottunk tehát oda, ahol tulajdonképpen kezdenünk kellett volna, hogy tökéletes és kifogástalan előadást élveztünk. Lehet, hogy a nagy költő iránti tiszteltől, lehet, hogy sértett hiúságból, hogy az ellenük intézett támadásokat

megcáfolják, én nem tudom, de nem is keresem. Lényeg az, hogy az előadás a darabhoz méltó volt, jó volt, sőt többet mondok: várakozáson felül jó volt. És ha szabad a nem hozzánt intézett szavakat idézni, Halasi sasfűkja jobb és élvezhetőbb volt, mint Sarah Bernhard. Igaz, hogy Halasinak már fél sikert nyujtott alakja, melynél alkalmasabbat keresve sem lehetett volna találni. A tomboló lelkesedés azonban játéknak szűlt.

Igaz, hogy színészvér, de ő maga több ennél, ő művész. Amit ő nyujt az egy darab élet szűpítés nélkül, hangjából az érzés meleg sugároz, könnyei őszinték és itt a kúcsa a sikernek. Lelket, érzést, igazi, átértzett fájdalmat kell a színpadra vinni annak, aki tökéletes akar nyujtani, az affektált érzés nem tud könnyet csalni a néző szemébe.

Azokban nem célom dioshimuszokat zengenii Halasi Mariskáról, mert hiszen já téka önmagát dicőri és az én dicőretem talán még le is vonna a siker értékéből. Annyit azonban mégis, hogy minden alakítása a realizmus és a művészet csodás

vegyülék, ahol nehezen lehetne megálapítani, hogy hol végződik az élet és hol kezdődik a játék.

Néhány szűt még a darab rendezéséről. E nagy munkát Romete Géza vállalta magára. Hogy milyen óriási munka egy ilyen darab színrehozatala, azt hiába is próbálnám megértetni, mert aki még nem látott ilyen szabású darabot rendezni annak ugy sem lehet fogalma arról. Azokban én nem a munka nagyságát, vagy fárasztó voltát akartam dicőretem képen felemlíteni, hanem azt, hogy az előadás a darab szépségeit kifejezésre juttatta. Jól volt a darab meg rövidítve, sőt talán még több rövidítés még inkább előnyére vált volna. Teljesen és helyesen megértve, részletekig feldolgozva állította élénk a darabot, súlyt fektetve arra, hogy inkább élet mint kép legyen a színpadon. Elismeréssel kell adoznunk most utólag és elkésve, mert a műélvezetért a melyet nekünk a sasfűk bemutatója szerzett, a dicőrségből és az elismerésből az oroszlábrész Romete Gézát mint rendezőt illeti.

Dr. M. J.

Porosz és hazai szalon szenet, koksztot és vágott fát jatányos árban

wagonrakományban ajánl és helyben házhoz szállít

BODNÁRSOMA szénnagykereskedő.

Iroda: Bajai-utca 13.

Telep: Tökölly-(Apatini)-ut 25.

Telefon 89. szám.

Csödötmegeledési hirdetemény.

Vb. Bröder Márk ujbérszi bej. kereskedő csödválalmányának határozata alapján a csödléltár 62-79, 85, 94-100, 111, 120-124, 126 és 133-2142 tételek alatt összeirt, 21699 kor. 78 fill. beszerzési és 15411 kor. 79 fill. becsértékben felvett fűszer-, rövid- és gyarmatárak, valamint bolti berendezés zárt ajánlati verseny útján eladtak.

Az itt felsorolt egész tömrege vonatkozó zárt írásbeli ajánlatok 1909. évi február hó 6. napjának d. e. 1/2, 12 óráig Dr. Strasser Lajos ügyvéd, választmányi elnöknel Zomborban nyújtandók be, elkésett ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Minden ajánlatot tevő tartozik egy-utal 1600 koronát bánatpénz fejében a választmány elnökének kezéhez készpénzben letenni.

A választmány az elnök ügyvédi irodájában Zomborban 1909. évi február hó 6. napján pont déli 12 órakor határoz a beérkezett ajánlatok felett és fentartja magának a jogot, hogy akár a legmagasabbat visszautasíthatja, avagy az összes ajánlatok félretételével a csödvágyon értékesítése tárgyában másként intézkedik.

A csödválalmány és a tömeggondnok sem az árak minősége és mennyisége, sem azok helyes leltározásaért nem vállalnak felelősséget.

A vevő tartozik a választmánynak azonnal meghirdetendő határozatától számolva 3 napon belül a vételár teljes összegét és az adásvételi illeketeket is a tömeggondnok kezéhez készpénzben megfizetni és a megvett ingóságokat a helyszínén átvenni, a bánatpénz az ingók elszállításának biztosítására a választmányi elnök kezében marad.

A vevő köteles az összes ingóságokat legkésőbb 1909. március 15-éig az ujbérszi 326. számú betétben 462/1 és 462/2 újszám alatt felvett ház helyiségeiből elszállítani és az összes helyiségeket megfelelő jó karban a tömeggondnok birtalmára visszabocsátani, különben bánatpénze a csödtömrege javára marad és azonnal teljes mértékben felelős az ingatlanok késedelmes visszabocsátásából bárkiivel szemben eredhető károkért és elmaradt hasznokért.

Ha a vevő az eladás egyéb feltételei közül bármelyiket megszegi, úgy bánatpénzét elveszti és jogában áll a választmányának a tömég értékesítése iránt bármi módon a vevő veszélyére és költségére intézkedni.

A csödléltár az alulírott tömeggondnoknál bármikor betekinthező és az áruaktár is Ujbérszon a tömeggondnok előzetes értesítése után mindenkor megszomélhető.

Kula, 1909. január hó 16. napján.

Dr. Deák Béla ügyvéd,
tömeggondnok.

Előkelőbb izr. ÜGYNÖKÖT

keresek, kinek vidéken vagy hatáskörében volna egy olyan rendezett viszonyok közt élő mészáros család, hol a szülő még munkaképesek és 3-4 felnőtt gyermekük van, kik női, esetleg férfi munkában nekik az üzletvezetésben segídekezhetnének. Arról van szó, hogy egy 70 éves házaspárnak 30 év óta birtokában levő évente 6-7000 forint tisztán jövedelmű háziipart termelő üzlete - visszavonulás miatt - eladassék és az átvevő az eladó által egy hosszabb időn át annak rendes vezetésébe beoktattassék. Az üzlethez 7-8000 fti szükséges. Erre vonatkozó megkeresés k Nagy Sándor nyomdaigazgató Pécés, címzendők.

99/1909. szám.

Pályázati hirdetemény.

Járásom Kula községében lemondás folytán üresedésbe jött s havi előleges részletekben fizetendő évi 1100 korona kézpénzfizetéssel egybekötött kataszteri nyilvántartói állásra pályázatot hirdetek.

Felhivom a pályázni óhajtlókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **folyó évi február hó 10-éig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Kula, 1909. január 9.

B u d a y,
főszolgabíró.

232/909.

Pályázati hirdetemény.

Az ujbérszi járáshoz tartozó Duna-gálos községben megüresedett jegyzői állásra pályázatot hirdetek és felhivom pályázni óhajtlókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **1909. évi február hó 4-éig** nyujtsák be. A lőt nyelv bírása megkivántatik.

Javadalmazás:

1. 630 korona kézpénz fizetés.
2. Természetben lakás és 1/4 telek földnek hasznélvezete, mely után az adót a jegyző, az illeték egyenértéket pedig a község köteles fizetni.
3. 18 métermázsza tiszta buza megváltandó az ujbérszi piaci közép ára szerint.
4. 6 öl kemény tűzifa.
5. Magánhasználatra évente 12 fuvar.
6. Évi 120 korona anyakönyvvezetői személyi pótlék.
7. Szabályrendeletileg megállapított magán munkálatok utáni jövedelem.

Ujbérs, 1909. évi január hó 17-én.

Nikolics,
főszolgabíró.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régiónak bizonyult háziser, mely már sok év óta legjobb fájdalomosillapító szernek bizonyult köszvénynél, oszónál és meghűléseknél, bedorzóslekképpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyvel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 140 és K 2- és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerüzára az „Arany oroszánhoz”.

Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

68/1909. szám.

Pályázati hirdetemény.

Járásom Överbász községében lemondás folytán üresedésbe jött s évi 800 korona kézpénzfizetéssel javadalmazott községi írnoiki állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhivom a pályázni óhajtlókat, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám **f. évi február hó 15-éig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Kula, 1909. január 6-án.

B u d a y,
főszolgabíró.

24 db telek eladó.

A bács-bodrog megyei gazdasági egyesület épülete mögötti új utcában, mely most lett kikövezeve,

24 háztelek, mindegyik 200 - - - □-ölen felül, eladó. - - -

Bővebb értesítést ad a tulajdonos

Vuits György,

== Széchenyi kört 36. ==

**Szőlő-
oltvá-
nyokát
szállít,
faj-
tisztas-
ágért**

Jóállva legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep

tulajdonos: **CASPARI FRIGYÉS Medgyes 66.** (Nagyküküllő megye)

☛ Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben találhatók az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy sőt, mint írásbeli bizonyosságot szerezhethet magának fentit szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

8-er Dreschgarnitur

in ganz gutem Zustande, ist zu mássigem Preise zu verkaufen bei **Matheisz Franz**

Órszállás.

Alles Nähere beim Eigenthümer.

8-as cséplő garnitura

legjobb állapotban, olesó áron eladó **Matheisz Ferencznél, Órszállás.**

☛ Bővebbet a tulajdonosnál. ☛

15 percz alatt
- száradó -

Padló Email Lack

0., 1., 2., 3., 4., 5. szám.

Kapható:
ifj. Heindlhofer Róbertnál
Zombor.